

BELEIDSREGEL HANDHAVINGSPROTOCOL OPIUMWET 13b HELMOND 2013

Het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester van Helmond, ieder voor zover bevoegd;

besluit

vast te stellen de Beleidsregel handhavingprotocol Opiumwet Helmond 2013

Inleiding

Per 1 januari 2013 is de Aanwijzing Opiumwet aangepast met een nieuw gedoogcriterium. Aan de bestaande AHOJG-criteria is het Ingezetenen criterium (I-criterium) toegevoegd. Voor de gemeente Helmond is dit criterium op basis van de vorige Aanwijzing Opiumwet al per 1 mei 2012 van kracht.

In het protocol staat beschreven onder welke omstandigheden en op welke wijze gebruik zal worden gemaakt van de bestuurlijke dwangmiddelen bij overtreding van de Opiumwet. In dit protocol staan de verschillende, in zwaarte oplopende, in te zetten middelen beschreven. Dit betekent dat in het kader van de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit de gemeente eerst zou moeten putten uit minder vergaande maatregelen. Vandaar dat er gekozen is voor een getrappt optreden. In het kader van de integrale aanpak werkt de gemeente samen met politie en het Openbaar Ministerie. Ook hun inzet is inzichtelijk gemaakt. Verder wordt in deze beleidsregel aangegeven wat de toezichtsinspanningen zijn.

Juridisch kader

De Opiumwet richt zich primair op de preventie en beheersing van de uit drugsgebruik voortvloeiende risico's voor de gezondheid. De uitbreiding van de Opiumwet met artikel 13b (Wet Damocles) is gericht op de beheersing van de effecten van de handel in het gebruik van drugs op het openbare leven en andere lokale omstandigheden.

Tot de inwerkingtreding van de Wet Damocles was het Openbaar Ministerie de enige handhaver van de Opiumwet en kon tegen overtredingen uitsluitend strafrechtelijk worden opgetreden. Met de Wet Damocles is het bestuurlijke instrumentarium uitgebreid en kan een geïntegreerde bestuurs- en strafrechtelijke aanpak bij de handhaving van de Opiumwet gestalte krijgen.

De volledige tekst van artikel 13b van de Opiumwet luidt:

1. De burgemeester is bevoegd tot toepassing van bestuursdwang indien in woningen of lokalen dan wel in of bij woningen of zodanige lokalen behorende erven een middel als bedoeld in lijst I of II wordt

verkocht, afgeleverd of verstrekt dan wel daartoe aanwezig is.

2. Het eerste lid is niet van toepassing indien woningen, lokale of erven als bedoeld in het eerste lid, gebruikt worden ter uitoefening van de artsenijbereidkunst, de geneeskunst, de tandheelkunst of de diergeneeskunde door onderscheidenlijk apothekers, artsen, tandartsen of dierenartsen.

Artikel 13b is toepasbaar op:

1. voor publiek toegankelijke lokale en bijbehorende erven, zoals winkels en horecabedrijven (waaronder coffeeshops);
2. woningen en bijbehorende erven;
3. niet voor publiek toegankelijke lokalen en bijbehorende erven, zoals loodsen en bedrijfsruimten.

De bestuursrechter eist van de burgemeester een gedegen onderbouwing, bij voorkeur door middel van beleidsregels, in geval van sluiting van (voor publiek toegankelijke) lokalen op grond van artikel 13b Opiumwet. Hetzelfde geldt voor zijn andere bestuursbevoegdheden.

Aanwijzing Opiumwet

In dit protocol worden de voor coffeeshops geldende AHOJGI-criteria gehanteerd:

A: geen affichering: dit betekent geen enkele vorm van reclame anders dan een summiere aanduiding op de betreffende lokaliteit.

H: geen harddrugs: dit betekent dat geen harddrugs voorhanden mogen zijn en/of verkocht worden.

O: geen overlast: onder overlast kan worden verstaan parkeeroverlast rond de coffeeshops, geluidshinder, vervuiling en/of voor of nabij de coffeeshop rondhangende klanten.

J: geen verkoop aan jeugdigen en geen toegang voor jeugdigen tot een coffeeshop: hiervoor geldt de leeftijdsgrens van achttien jaar.

G: geen verkoop van grote hoeveelheden per transactie: dat wil zeggen hoeveelheden groter dan geschikt voor eigen gebruik (= 5 gram) en geen grote handelsvoorraad (> 500 gram).

Onder "transactie" wordt begrepen alle koop en verkoop in één coffeeshop op eenzelfde dag met betrekking tot eenzelfde koper.

I: geen toegang voor en verkoop aan anderen dan ingezetenen van Nederland.

Onder 'ingezetene van Nederland' wordt verstaan een persoon die zijn woonadres heeft in een gemeente van Nederland.

Bron: Aanwijzing Opiumwet (2012A021)

Datum vaststelling 13 december 2012

Datum inwerkingtreding 1 januari 2013

Beleidscriteria

Dit handhavingsprotocol heeft tot doel:

- door middel van integrale aanpak de handhavingsactiviteiten van politie, OM en gemeente op elkaar af te stemmen en waar mogelijk complementair te laten zijn (handhavingsarrangement);
- te realiseren dat geconstateerde overtredingen gevolgd worden door een reactie die qua intensiteit zo goed mogelijk aansluit bij de ernst van de overtreding;
- kenbaar te maken aan de 'overtreder' welke maatregel hij van de overheid kan verwachten na een overtreding, waardoor er mogelijk tevens een preventieve werking vanuit gaat.

De bestuursdwangbevoegdheid van de burgemeester is een discretionaire bevoegdheid. Dit betekent dat het gebruik van deze bevoegdheid geen verplichting is. In de artikelen 5:21 e.v. van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zijn de procedureregels opgenomen, die gevolgd moeten worden, indien tot toepassing van bestuursdwang wordt overgegaan.

Het is van belang dat slagvaardig kan worden opgetreden in het geval van overtredingen door coffeeshops, dan wel illegale verkoop op andere plekken, en in gevallen dat drugs en/of hennepplanten worden aangetroffen. Door adequaat handhavingsbeleid is het sneller mogelijk om over te gaan tot sluiting. Met onderliggend beleid zal de rechter eerder een sluiting accepteren.

Uit jurisprudentie is gebleken dat naast de handel in harddrugs ook ten aanzien van andere overtredingen van de AHOJGI-criteria hardere maatregelen zijn te nemen. Dit geldt in ieder geval voor de verkoop aan en de aanwezigheid van minderjarigen in coffeeshops; verkoop aan minderjarigen is voldoende reden om aan te nemen dat de openbare orde in het geding is. Dit geldt ook voor overtredingen van de en vijfhonderd-gram-norm (handelsvoorraad).

Woningen of bijbehorende erven

Overtredingen softdrugs

Overtredingen/andere bepalingen	Politie/toezichthouder	OM	Bestuur
Softdrugs verkoop, aflevering of verstrekking, dan wel daartoe aanwezig Hoeveelheid: ≥ 6 planten of ≥ 30 gram	Constatering overtreding en inbeslagname van de drugs. De politie maakt altijd een proces verbaal op en stuurt deze aan het OM en stuurt een politierapportage aan	Onderzoek en waar mogelijk strafrechtelijke vervolging instellen conform de Aanwijzing Opiumwet.	1e keer: Bestuurlijke waarschuwing 2e keer: Sluiting voor de duur van 3 maanden ex art. 13b Opiumwet. 3e keer: Sluiting voor

	de burgemeester.		6 maanden ex art. 13b Opiumwet. 4e keer: Sluiting voor onbepaalde tijd ex art. 13b Opiumwet.
--	------------------	--	---

Overtredingen harddrugs

Overtredingen/andere bepalingen	Politie/toezichthouder	OM	Bestuur
Harddrugs verkoop, aflevering of verstrekking, dan wel daartoe aanwezig Hoeveelheid: ≥ 0,5 gram	Constatering overtreding en inbeslagname van de drugs. De politie maakt altijd een proces verbaal op en stuurt deze aan het OM en stuurt een politierapportage aan de burgemeester.	Onderzoek en waar mogelijk strafrechtelijke vervolging instellen conform de Aanwijzing Opiumwet.	1e keer: Sluiting voor de duur van 3 maanden ex art. 13b Opiumwet. 2e keer: Sluiting voor 6 maanden ex art. 13b Opiumwet. 3e keer: Sluiting voor onbepaalde tijd ex art. 13b Opiumwet.

Al dan niet voor publiek toegankelijk zijnde lokalen en bijbehorende erven

Onder de in deze rubriek bedoelde panden, vallen de voor publiek toegankelijke lokalen en bijbehorende erven, zoals winkels en horecabedrijven, en de niet voor publiek toegankelijke lokalen en bijbehorende erven, zoals loodsen, magazijnen en andere bedrijfsruimten.

Overtredingen softdrugs

Overtredingen/andere bepalingen	Politie/toezichthouder	OM	Bestuur
Softdrugs verkoop, aflevering of verstrekking, dan wel daartoe aanwezig	Constatering overtreding en inbeslagname van de drugs. De politie maakt altijd een proces verbaal op en stuurt deze aan het OM en stuurt een	Onderzoek en waar mogelijk strafrechtelijke vervolging instellen conform de Aanwijzing Opiumwet.	1e keer: Sluiting voor de duur van 6 maanden 2e keer: Sluiting voor 12 maanden 3e keer: Sluiting voor

	politierapportage aan de burgemeester.		onbepaalde tijd en (indien aanwezig) intrekking exploitatievergunning en/of drank- en horecaverunning
--	--	--	--

Overtredingen harddrugs

Overtredingen/andere bepalingen	Politie/toezichthouder	OM	Bestuur
Harddrugs verkoop, aflevering of verstrekking, dan wel daartoe aanwezig	Constatering overtreding en inbeslagname van de drugs. De politie maakt altijd een proces verbaal op en stuurt deze aan het OM en stuurt een politierapportage aan de burgemeester.	Onderzoek en waar mogelijk strafrechtelijke vervolging instellen conform de Aanwijzing Opiumwet.	1e keer: Sluiting voor de duur van 12 maanden 3e keer: Sluiting voor onbepaalde tijd en (indien aanwezig) intrekking exploitatievergunning en/of drank- en horecaverunning..

Gedoopte coffeeshops met exploitatievergunning

Overtreedingen/andere bepalingen	Politie/toezichthouder	OM	Bestuur
Aanwezigheid en/of verkoop van harddrugs in en/of vanuit de inrichting (H-criterium)	Constatering overtreding en inbeslagname van de drugs. De politie maakt altijd een proces verbaal op en stuurt deze aan het OM en stuurt een politierapportage aan de burgemeester.	Onderzoek en waar mogelijk strafrechtelijke vervolging instellen conform de Aanwijzing Opiumwet.	1e keer: Sluiting voor de duur van 12 maanden 2e keer: Sluiting voor onbepaalde tijd en intrekking exploitatievergunning
Affichering (A-criterium) of veroorzaken van overlast (O-criterium)	Constatering overtreding. De politie maakt altijd een proces verbaal op en stuurt deze aan het OM en stuurt een politierapportage aan de burgemeester.	Onderzoek en waar mogelijk strafrechtelijke vervolging instellen conform de Aanwijzing Opiumwet.	1e keer: Sluiting voor de duur van 1 maand 2e keer: Sluiting voor 3 maanden 3e keer: Sluiting voor 6 maanden 4e keer: Sluiting voor onbepaalde tijd en intrekking exploitatievergunning
Verkoop van grote hoeveelheden per transactie (G-criterium) of toegang voor en verkoop aan anderen dan ingezetenen van Nederland (I-criterium)	Constatering overtreding en eventuele inbeslagname van de drugs. De politie maakt altijd een proces verbaal op en stuurt deze aan het OM en stuurt een politierapportage aan de burgemeester.	Onderzoek en waar mogelijk strafrechtelijke vervolging instellen conform de Aanwijzing Opiumwet.	1e keer: waarschuwing 2e keer: Sluiting voor 3 maanden 3e keer: Sluiting voor 12 maanden 4e keer: Sluiting voor onbepaalde tijd en intrekking exploitatievergunning

<p>Het toelaten van een persoon onder de 18 jaar (J-criterium)</p>	<p>Constatering overtreding. De politie maakt altijd een proces verbaal op en stuurt deze aan het OM en stuurt een politierapportage aan de burgemeester.</p>	<p>Onderzoek en waar mogelijk strafrechtelijke vervolging instellen conform de Aanwijzing Opiumwet.</p>	<p>1e keer: Sluiting voor 6 maanden</p> <p>2e keer: Sluiting voor 12 maanden</p> <p>3e keer: Sluiting voor onbepaalde tijd en intrekking exploitatievergunning</p>
<p>Aanwezig zijn/verstrekken van en gebruik van alcohol</p>	<p>Constatering overtreding. De politie maakt altijd een proces verbaal op en stuurt deze aan het OM en stuurt een politierapportage aan de burgemeester.</p>	<p>Onderzoek en waar mogelijk strafrechtelijke vervolging instellen conform de Aanwijzing Opiumwet.</p>	<p>1e keer: Sluiting voor de duur van 3 maanden</p> <p>2e keer: Sluiting voor 6 maanden</p> <p>3e keer: Sluiting voor 12 maanden</p> <p>4e keer: Sluiting voor onbepaalde tijd en intrekking exploitatievergunning</p>
<p>Meer dan 500 gram handelsvoorraad</p>	<p>Constatering overtreding en in beslag name van de te grote handelsvoorraad. De politie maakt altijd een proces verbaal op en stuurt deze aan het OM en stuurt een politierapportage aan de burgemeester.</p>	<p>Onderzoek en waar mogelijk strafrechtelijke vervolging instellen conform de Aanwijzing Opiumwet.</p>	<p>1e keer: Sluiting voor de duur van 3 maanden</p> <p>2e keer: Sluiting voor 6 maanden</p> <p>3e keer: Sluiting voor 12 maanden</p> <p>3e keer: Sluiting voor onbepaalde tijd en intrekking exploitatievergunning</p>

Het overtreden van de vergunningsvoorschriften uit de exploitatievergunning is geregeld in het handhavingsprotocol horeca.

Afwijking matrix

Er is voor een uitgewerkt protocol gekozen waarbij de overtreding van de AHOJGI-criteria wordt gesanctioneerd. In beginsel sluit de zwaarte van de sanctie aan op de ernst van de overtreding. De getrapte sanctionering wordt in de matrix weergegeven. Zo worden overtredingen van de H-, J- en G-criteria strenger bestraft.

Er zijn echter situaties die dermate ernstig zijn dat van de matrix afgeweken moet kunnen worden. Bijvoorbeeld als er een enorme overschrijding is van de maximale handelsvoorraad of indien er een combinatie van een overtreding is met bepaalde ernstige strafbare feiten, zoals bijvoorbeeld vuurwapenbezit of mensenhandel.

Ook indien niet dezelfde overtreding voor de 2e of 3e keer is begaan, maar een overtreding uit een andere (matrix)categorie, kan er aanleiding zijn van de matrix af te wijken.

Van het in de matrix vervatte arrangement zal dan ook in bepaalde gevallen worden afgeweken door de burgemeester op grond van zijn discretionaire bevoegdheid, bijvoorbeeld door 1 of 2 stappen van de matrix over te slaan, dan wel door spoedshalve bestuurlijke maatregelen te treffen of door te kiezen voor een (al dan niet strengere) andere matrixcategorie.

Een vervolgstap uit de matrix wordt alleen genomen indien de overtreding plaatsvindt binnen 2 jaar na de eerdere overtreding.

Toezicht en handhaving

Er wordt toezicht gehouden door de politie. Eventuele handhavingstrajecten en strafrechtelijke handhaving op basis van artikel 13b Opiumwet worden op basis van de politierapportages en processen verbaal opgestart. Hiertoe worden gedoogde coffeeshops minimaal eenmaal per maand bezocht door de politie en zal er tweemaal per jaar een uitgebreide integrale controle plaatsvinden in HIT-verband. Daarnaast zal zo nodig vaker gecontroleerd worden op grond van signalen en meldingen.

Voor woningen of bijbehorende erven en al dan niet voor publiek toegankelijk zijnde lokale en bijbehorende erven wordt handhavend opgetreden indien er redelijke vermoedens van overtredingen aanwezig zijn.

Er zal tevens driemaal per jaar een evaluatie van de handhaving plaatsvinden in een ambtelijke werkgroep. Zij brengen verslag uit aan het Driehoeksoverleg.

Flankerend beleid

Bij de exploitatie van (gedoogde) coffeeshops kan sprake zijn van strafbare feiten. Indien zich overtredingen of misdrijven voordoen op grond van bijvoorbeeld het Wetboek van Strafrecht, de Wet op de economische delicten, de Vreemdelingenwet en de Wet Arbeid Vreemdelingen ligt de verantwoordelijkheid voor de vervolging en de opsporing door de politie bij het Openbaar Ministerie. Van belang is dat het Openbaar Ministerie de gemeente tijdig inlicht over zaken die zich hebben voorgedaan zodat indien mogelijk als flankerend beleid ook bestuurlijke maatregelen kunnen worden getroffen.

Overleg

De gemeente wil goede afspraken maken met de bevoegde instanties met betrekking tot de gewenste handhaving.

Dit betekent dat de beleidsregel is afgestemd in het Driehoeksoverleg (overleg tussen burgemeester, de officier van justitie en de politiechefs). Elk van de partijen committeert zich aan de uitvoering van de afspraken en draagt er zorg voor dat binnen de eigen organisatie zorg wordt gedragen voor effectuering van de afspraken.

Op 2 oktober 2013 heeft het Driehoeksoverleg ingestemd met deze beleidsregel.

Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking op 1 november 2013. Per deze datum worden de Beleidsregel handhavingsprotocol Opiumwet Helmond 2012 ingetrokken.

Besloten op 25 oktober 2013.

De burgemeester van Helmond,
Mevr. P.J.M.G. Blanksma - van den Heuvel

Bekend gemaakt op:

1 november 2013

De gemeentesecretaris,
Dhr. A.A.M. Marneffe, RA.